

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

1 juli 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het Financieel Protocol en de bijlagen 1 en 2 van 4 oktober 2002
bij het samenwerkingsakkoord van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest,
het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake het internationaal milieubeleid**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Patrick Lachaert en mevrouw Marleen Van den Eynde**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1731 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 26 juni 2003 het ontwerp van decreet houdende instemming met het Financieel Protocol en de bijlagen 1 en 2 van 4 oktober 2002 bij het samenwerkingsakkoord van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake het internationaal milieubeleid.

1. Toelichting door de minister

De heer *Ludo Sannen*, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, deelt mee dat reeds sedert begin 1997 de federale staat en de gewesten een regeling trachten te treffen inzake de verdeling van de lasten van de verplichte jaarlijkse bijdrage voor multilaterale en gemengde multilaterale milieuverdragen. Tot op heden werden die jaarlijkse bijdragen volledig door de federale overheid betaald, alhoewel de inhoud van deze verdragen naast de federale overheid ook de gewesten aanbelangt.

Er werd gekozen voor een oplossing in de vorm van een financieel protocol bij het samenwerkingsakkoord van 5 april 1995. De onderhandelingen tussen de federale staat en de gewesten werd voornamelijk gevoerd binnen de Interministeriële Conferentie voor het Leefmilieu en de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid en de onderscheiden voorbereidende werkgroepen. Dit leidde in het voorjaar van 2000 tot een eerste ontwerp van protocol.

Het belangrijkste element daarvan was de financiële verdeelsleutel tussen de federale overheid en de gewesten enerzijds en de verdeelsleutel tussen de gewesten onderling anderzijds.

Bij deze onderhandelingen werd langs Vlaamse zijde de Inspectie van Financiën betrokken. Op hun voorstel werd de verdeling zoals voorzien in de federale financieringswet als basisprincipe aanvaard. Dit is een bestaand objectief criterium dat rekening houdt met een aantal parameters die verstelbaar, definieerbaar en verifieerbaar zijn en die tussen de gewesten, gemeenschappen en federale staat zijn vastgelegd. De verdeelsleutels uit het protocol zijn de verdeelsleutels die als basis worden gehanteerd in de financieringswet.

Het financieel protocol van 28 april 2000 stootte echter op een dubbele proceduriële moeilijkheid langs federale zijde. Ten eerste bracht de federale minister bevoegd voor begroting, nadat het protocol al op de ministerraad was besproken, alsnog een negatief advies uit. De federale minister wees erop dat het protocol door het parlement diende bekrachtigd te worden omdat het financiële gevolgen heeft voor de federale overheid en de gewestelijke overheden. Dergelijke protocollen dienen inderdaad net zoals het samenwerkingsakkoord zelf door de parlementen te worden goedgekeurd. Het was eveneens de optie van de voormalige Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu om het protocol ter goedkeuring voor te leggen aan het Vlaams Parlement.

Ten tweede bracht de Raad van State een advies uit, waarin aangedrongen werd op de herwerking van een aantal cruciale bepalingen. Ondertussen was ook duidelijk geworden dat de door de federale diensten opgestelde Nederlandstalige versie van het protocol storende slordigheden bevatte.

In het licht van deze ontwikkeling riep de federale overheid de onderhandelaars opnieuw bijeen met als opdracht om te komen tot een nieuwe tekst die zoveel mogelijk in de lijn lag van de oorspronkelijke afspraken. De gelegenheid werd aangegrepen om ook een aantal vereenvoudigingen door te voeren. Zo werd er bijvoorbeeld voor gekozen om de percentages van de dubbele verdeelsleutels (verdeelsleutel federale staat en gewesten en verdeelsleutel gewesten onderling) af te ronden. Tijdens de nieuwe onderhandelingsronde werd door het Vlaamse Gewest getracht om het financieel protocol ook tot de natuurverdragen uit te breiden. Deze suggestie oogstte geen bijval, met als resultaat dat de natuurverdragen niet onder de toepassing van het protocol vallen.

De werkzaamheden hebben geleid tot de totstandkoming van een nieuwe tekst die midden juni 2001 door de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu werd goedgekeurd. Op 4 oktober 2002 was de ondertekening van het protocol door alle bevoegde ministers uit de federale regering en uit de gewestregeringen een feit.

Het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het protocol wordt nu ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement voorgelegd, om het financieel protocol overeenkomstig artikel 7 met ingang van 1 januari 2004 in werking te laten treden.

Wat de financiële implicaties betreft, stelt de minister dat het protocol een algemene regel vastlegt

voor het door het Vlaamse Gewest te betalen aandeel in de verplichte Belgische bijdrage in multilaterale leefmilieuverdragen. Om onder meer aan deze uitgaven te kunnen voldoen, voorziet de algemene uitgavenbegroting voor 2003 in een bedrag van 267.000 euro onder de libellering “Financiële bijdrage multilaterale verdragen en financiële bijdrage in de werking van intern Belgische samenwerkingssakkoorden inzake leefmilieu, onder meer deze die uitvoering geven aan de onder de verdragen aangegane engagementen en verplichtingen”.

In de toekomst zal het voorziene bedrag waarschijnlijk stijgen omdat er onder meer geleidelijk nieuwe gemengde verdragen onder het toepassingsveld van het protocol zullen vallen.

De federale overheid heeft recent de instemmingswet met het financieel protocol goedgekeurd en ter publicatie aan de diensten van het Belgisch Staatsblad overgemaakt. In het Waals Gewest ligt het ontwerp van instemmingsdecreet met het protocol bij het parlement ter behandeling voor. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt geweigerd het financieel protocol via ordonnantie te bekrachtigen en heeft men zich beperkt tot een goedkeuring door middel van een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering op 27 maart 2000.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* vraagt op welke basis de lasten tussen de gewesten zijn verdeeld. Staat het protocol toe dat de gewesten naderhand onderling een andere verdeelsleutel afspreken? Gezien de verschillende milieuwetgeving in de gewesten, zal de verdeelsleutel volgens mevrouw Van den Eynde verschillen naargelang het onderwerp. De verdeling zou daarom steeds tussen de gewesten afgewogen moeten worden en afhankelijk moeten zijn van de door elk gewest reeds geleverde inspanningen op een bepaald vlak. Een vaste verdeling van de financiële lasten zou dan ook niet rechtvaardig zijn.

Minister *Ludo Sannen* antwoordt dat het protocol geen betrekking heeft op het door de gewesten gevoerde beleid, of op de aan dit beleid verbonden kosten. Het gaat louter over bijdragen die de gewesten moeten betalen in het kader van internationale verdragen voor de toepassing van de afspraken en voor de werking van internationale instellingen. Tot op heden heeft de federale overheid die bijdragen steeds betaald, terwijl in heel veel gevallen niet alleen de federale overheid bevoegd is maar ook de gewesten of het zelfs volledig gewes-

telijke bevoegdheden betreft. Het is dan ook logisch dat de gewesten een bijdrage leveren. Om die bijdrage te leveren, is dit protocol tot stand gekomen.

Bij de verdeling gaat het om een 30/70-verhouding, waarbij 30 percent wordt gedragen door de federale overheid en 70 percent door de gewesten samen. Die 70 percent wordt dan verdeeld in 58 percent voor het Vlaams Gewest, 33 voor het Waals Gewest en 9 percent voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, op basis van de financieringswet.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Patrick LACHAERT Jacques TIMMERMANS
Marleen VAN DEN EYNDE